

Î N C H E I E R E

21 martie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul – Valeriu Doagă
Judecătorii – Tamara Chișca-Doneva, Luiza Gafton

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Ana Podolean împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 03 octombrie 2017, adoptată în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Ana Podolean împotriva Procuraturii municipiului Chișinău cu privire la contestarea actului administrativ,

c o n s t a t ă :

La 21 septembrie 2016, Ana Podolean a depus cerere de chemare în judecată împotriva Procuraturii municipiului Chișinău cu privire la contestarea actului administrativ (f.d. 2-3, 12-14).

În motivarea acțiunii a menționat că, prin răspunsul Procuraturii municipiului Chișinău cu nr. 07-381-pet/0-15-j318 din 18 august 2016, ultima i-a adus la cunoștință că a refuzat în pornirea urmăririi penale colaboratorilor Primăriei municipiului Chișinău, viceprimarului mun.Chișinău, colaboratorilor OCT Chișinău și altor persoane referitor la ocuparea abuzivă și vânzarea ilegală prin scheme frauduloase a loturilor de pământ din ograda comună din str. Petricani, 12, 16 și 16/1, mun. Chișinău, actelor de corupție la eliberarea deciziilor, autorizațiilor ilegale și falsificate și înregistrate la OCT Chișinău.

Relevă reclamanta că, odată cu expedierea răspunsului nr. 07-381-pet/0-15-j318 din 18 august 2016, Procuratura municipiului Chișinău nu i-a eliberat ordonanța de refuz în pornirea urmăririi penale.

Astfel, la 21 septembrie 2016, s-a adresat Procuraturii municipiului Chișinău cu cerere prealabilă, înregistrată sub nr. 48410, prin care a contestat răspunsul Procuraturii municipiului Chișinău cu nr. 07-381-pet/0-15-j318 din 18 august 2016, exprimându-și dezacordul cu acest răspuns și solicitând să i se elibereze ordonanța de pornire a urmăririi penale ori de refuz în pornirea urmăririi penale.

Solicită admiterea acțiunii, obligarea Procuraturii municipiului Chișinău de a elibera ordonanța de pornire a urmăririi penale ori de refuz în pornirea urmăririi penale; obligarea Procuraturii municipiului Chișinău de a-i furniza informație cu privire la audierea tuturor persoanelor implicate în cazul verificării legalităților acțiunilor funcționarilor OCT Chișinău; și încasarea din contul Procuraturii municipiului Chișinău în beneficiul său suma de 20 000 de lei cu titlu de reparare a prejudiciului moral cauzat.

Judecătoria Chișinău (sediul Râșcani), prin hotărârea din 23 februarie 2017 (f.d.41, 46-48 recto-verso), a respins acțiunea ca fiind nefondată.

Curtea de Apel Chișinău, prin decizia din 03 octombrie 2017 (f.d. 71, 72-77), a respins apelul declarat de Ana Podolean și a menținut hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Râșcani) din 23 februarie 2017.

În consolidarea soluției adoptate, prima instanță și instanța de apel au invocat dispozițiile art.14, 16, 26 din Legea contenciosului administrativ și art. 26, 118 din Codul de procedură civilă.

Referitor la circumstanțele speței, instanțele inferioare au reținut că, prin ordonanța Procuraturii sect. Rîșcani din 12 aprilie 2016 s-a refuzat în pornirea urmăririi penale pe faptul pretinselor acțiuni ilegale ale vecinilor reclamantei referitoare la efectuarea lucrărilor de construcție fără autorizație în str. Petricani, 16, din lipsa elementelor infracțiunii.

Totodată, prin ordonanța Procuraturii Anticorupție din 21 aprilie 2016 s-a refuzat în pornirea urmăririi penale, din lipsa elementelor infracțiunii, în privința pretinselor acțiuni de corupție ale lui Ruslan Lupu, Serghei Alexandrov, Antonina și Victor Babei în baza art.art. 324, 326, 329 și 332 din Codul penal. În cadrul examinării s-a stabilit că Inspekția de Stat în Construcții a întocmit în privința lui Ruslan Lupu, prescripția nr. ISC 001308 din 05 noiembrie 2015 și procesul-verbal cu privire la contravenție nr. AA000867 din 07 noiembrie 2015 pentru executarea lucrărilor de construcție a unui zid din beton armat monolit din str. Petricani, 12, pe teren municipal în lipsa actelor necesare.

La fel, instanțele de fond au remarcat că, ordonanța de refuz în pornirea urmăririi penale din 21 aprilie 2015 a fost verificată în ordinea controlului ierarhic superior de către Procuratura Anticorupție. Iar, prin încheierea Judecătoriei Buiucani, mun.Chișinău din 24 iunie 2016, a fost respinsă plângerea depusă în ordinea art. 313 din Codul de procedură penală împotriva ordonanțelor nominalizate.

Astfel, s-a conchis că argumentele invocate de Ana Podolean au servit deja obiectul multiplelor examinări în diferite organe și instanțe, ultimei comunicându-i-se că temei pentru o oarecare intervenție lipsesc. Or, simplul dezacord al acesteia cu răspunsul din 18 august 2016 nu constituie temei de admitere a acțiunii.

La 07 decembrie 2017, Ana Podolean a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 03 octombrie 2017, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei recurate și hotărârii primei instanțe, cu trimiterea cauzei spre rejudecare în Curtea de Apel Chișinău (f.d. 82-83 recto-verso).

În motivarea recursului menționează că, prima instanță și instanța de apel nu au dat o apreciere justă suportului probator administrat, deoarece motivarea hotărârilor adoptate s-a bazat pe probe neveridice, care nu au fost emise de Procuratura municipiului Chișinău ca rezultat al examinării cererii sale, ci de către Procuratura Anticorupție.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul de admisibilitate al Colegiului civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

Articolul 431 din Codul de procedură civilă consemnează în alineatul (2) că, asupra admisibilității recursului decide un complet din 3 judecători.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă

încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

(2) Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

(3) Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

a) pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;

b) pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;

c) în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;

d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;

e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;

f) hotărîrea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(4) Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

(5) Temeiurile prevăzute la alin.(3) se iau în considerare de către instanță din oficiu și în toate cazurile.

În conformitate cu art.433 din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care:

a) recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4);

b) recursul este depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art. 434;

c) persoana care a înaintat recursul nu este în drept să-l declare;

d) recursul se depune în mod repetat după ce a fost examinat.

Conform art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărîrii sau a deciziei integrale. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Ab initio, instanța de recurs consideră calea de atac ca fiind demarată în interiorului termenului legal, deoarece din materialele cauzei nu poate fi stabilit momentul comunicării deciziei Curții de Apel Chișinău din 03 octombrie 2017, însă, aceasta a fost expediată participanților la proces prin scrisoarea de comunicare a actului de procedură cu numărul de ieșire 16441 din 20 noiembrie 2017 (f.d. 81), iar cererea de recurs a fost depusă la 07 decembrie 2017, fapt confirmat prin amprenta sigiliului aplicată pe prima filă a cererii de recurs (f.d. 82).

Completul de admisibilitate apreciază **ca fiind lipsite de substanță și care nu pot fi acceptate** alegațiile recurente conținute în cererea de recurs, or conform prevederilor art. 437 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs

trebuie să fie dactilografată și trebuie să cuprindă esența și temeiurile recursului, argumentul ilegalității deciziei atacate, solicitările recurentului, propunerile respective.

Analizând memoriul cuprins în cererea de recurs, completul de admisibilitate evocă faptul că argumentele invocate în aceasta (f.d. 82-83 recto-verso), în esența lor, sunt similare alegațiilor înserate în cererea de apel (f.d. 61-62 recto-verso). Astfel se deduce că cererea de recurs *de facto* este o transpunere a motivelor din cererea de apel.

Prin urmare, acestea nu pot fi reținute de către completul de admisibilitate al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, deoarece recursul împotriva deciziei instanței de apel este o cale de atac de drept, vizând în exclusivitate legalitatea actului de dispoziție contestat.

La acest capitol, instanța de recurs atestă că în cererea de recurs formulată, **recurenta** nu a evidențiat memoriul ilegalității și netemeinicii deciziei recurate, limitându-se doar la reiterarea unor circumstanțe factice care au fost supuse examinării și aprecierii în ordine de apel.

În acest sens, urmează a se evidenția faptul că, nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor factice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea motivelor de nelegalitate pe care se întemeiază, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului înseamnă nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată. Aderent, recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, condiția legală a dezvoltării motivelor de recurs implicând determinarea greșelilor anume imputate instanței de apel, o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează.

Astfel, completul de admisibilitate menționează că, dezvoltarea recursului trebuie să cuprindă o motivare corespunzătoare, în sensul arătării cu claritate a acelor critici care, circumscrise fiind motivelor de recurs îngăduite de lege, sunt de natură a învedera nelegalitatea hotărârii.

Ca urmare, necorespunderea recursului exigențelor prestabilite în art.437 alin.(1) din Codul de procedură civilă și care nu conține esența și temeiurile lui, argumentul ilegalității actului de dispoziție atacat, precum și propunerile respective, constituie temei de inadmisibilitate a recursului în cauză.

În această ordine de idei, instanța de recurs constată că, argumentele invocate în cererea de recurs, în esența lor, pot fi încadrate în temeiul prevăzut de art. 386 alin.(1) lit.b) din Codul de procedură civilă, aplicabil doar procedurii de apel și nu se regăsesc în art. 432 din Codul de procedură civilă, aplicabil recursului. Or, acestea au fost deja supuse examinării și aprecierii de către instanța de apel prin prisma art. 130 din Codul de procedură civilă, fiindu-le oferite concluziile de rigoare și nu urmează a fi reiterate în ordine de recurs.

Ipoteza relevantă certifică în mod clar caracterul lipsit de substanță al recursului declarat, deoarece **recurenta** nu a invocat niciun argument plauzibil în vederea justificării ilegalității deciziei instanței de apel. Astfel, se evidențiază caracterul declarativ al **recursului**, deoarece este lipsit de conținut și desprinde simplul fapt al dezacordului **recurteii** cu soluția dată de instanțele inferioare, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare a recursului.

În acest sens, completul reamintește că în jurisprudența sa, Curtea Europeană a

precizat că dreptul de a fi auzit în combinație cu dreptul la un recurs efectiv sunt în primul rând chestiuni de reglementare în dreptul intern și este în principiu, competența instanțelor să evalueze motivele de admisibilitate a unei cereri de acest tip (*Doorson împotriva Olandei, 26 martie 1996, §67*). La acest capitol instanța de recurs reține că **recursul declarat de Ana Podolean** nu s-a bazat exclusiv pe chestiuni de drept, ce ar cuprinde încălcări esențiale sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural, iar ca urmare nu corespunde cerinței de a fi „efectiv”, fiind lipsit de șanse de succes și nu **este** capabil să ofere îndreptarea situației din decizia recurată.

Subsidiar, completul de admisibilitate relevă că **recurenta** a depus prezenta cerere de recurs după **ce a** avut posibilitatea de a fi auzită de o instanță de fond și de o instanță de apel, fiecare dintre care a avut deplină jurisdicție (a se vedea *mutatis mutandis „Levages Prestations Services” împotriva Franței, cererea nr.21920/93 din 23 octombrie 1996, §48-50*).

Prin urmare, instanța de recurs apreciază că **recurenteii** i-a fost asigurat dreptul de acces la o instanță și dreptul de a fi auzită combinat cu dreptul la un recurs efectiv. De fapt, în cazul când nu există suspiciuni privind încălcarea echității procedurii din perspectiva art. 6 §1 din CEDO, **rezultă că** participanții au reușit să pună în discuție în fața instanțelor toate observațiile și raționamentele pe care le considerau necesare în vederea apărării punctului său de vedere (*Blücher împotriva Cehiei, cererea nr.58580/00 din 11 aprilie 2005, §65-67*)

Din considerentele menționate și având în vedere faptul, că instanța de apel a examinat cauza sub toate aspectele, a verificat și a apreciat corect probele prezentate, a aplicat și interpretat elocvent normele de drept material și procedural, iar argumentele invocate în **recurs** nu se încadrează în temeiurile prevăzute de art.432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, completul de admisibilitate al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, în unanimitate, ajunge la concluzia de a considera **recursul** declarat de **Ana Podolean împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 03 octombrie 2017**, în baza art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, –

d i s p u n e :

A considera inadmisibil **recursul** declarat de **Ana Podolean** împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 03 octombrie 2017, adoptată în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Ana Podolean împotriva Procuraturii municipiului Chișinău cu privire la contestarea actului administrativ.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,
judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Luiza Gafton